

Korte zienswijze St. Dorpsbelangen Bornerbroek gesteund door Burgemeester en Wethouders (leestijd 5min)

Inleiding

De afgelopen jaren zijn we als SDB kritisch geweest t.a.v. de plannen XL Businesspark 2 bij Bornerbroek. Naast dat wij ons genoodzaakt voelden mee te praten over de invulling, omdat het succesvol tegenhouden van dit soort grootse plannen in de praktijk haast onmogelijk lijkt. Toch hebben we telkens nut en noodzaak ter discussie gesteld en uiteindelijk wordt dan door de Gemeente bevestigd dat uit de rapporten inderdaad niet blijkt dat bijvoorbeeld het gewenste profiel onderbouwd kan worden. Uiteraard is dit snel op te lossen met een nieuw rapport, waardoor onze kritiek weerlegd wordt. Wij zijn daarom aangenaam verrast door de ruggensteun die we nu toch lijken te krijgen van de gemeente.

1. Ruggensteun van Burgermeester en Wethouders

Ja, echter niet die uit onze eigen gemeente, maar die van Enschede. De Gemeente Enschede spreekt zich in haar concept-zienswijze ([link](#)) in eerste instantie uit als voorstander van de plannen op Almeloos grondgebied, echter geven zij ook aan een aantal knelpunten te zien.

Enschede heeft zorgen over de definitie van “technologisch gedreven maakindustrie”. Ze wijzen erop dat de definitie van technologisch gedreven maakindustrie, o.a. opslag t.b.v. productieprocessen omvat. Hierdoor zou ELEKTRAMAT die een sensor aan VDL verkoopt in deze categorie vallen en dus onderdeel zijn van de 75%

Daarnaast kaart Enschede aan dat op XL1 logistieke hallen aan kleinere eindgebruikers worden verhuurd, wat het grootschalige karakter van het terrein ondermijnt. Ze vinden dat onderverhuur niet zou moeten mogen, omdat dit leidt tot de toelating van zogenaamde “fake-ruimtevragers” zoals Panattoni en Heylen, die concurreren met kleinschaligere bedrijventerreinen. Deze zorgen zijn terecht, Almelo heeft BCI gevraagd naar een nadere onderbouwing voor de vraag naar grootschalige kavels van 3 ha en meer. BCI komt daarbij niet verder dan in de onderbouwing in te schatten dat 40% van de vraag aan deze ruimtevraag voldoet, maar laat de echte onderbouwing achterwege.

Wat betreft de financiële input, stelt de gemeente Enschede dat de financiële onderbouwing onvolledig is en niet gedeeld werd. Ze waarschuwen dat de kosten onvolledig zijn, de grondprijzen waarschijnlijk worden overschat, de looptijd te optimistisch is en de risico's niet gekwantificeerd zijn. Dit alles moet in januari beoordeeld worden door de Almeloerse raad, terwijl een potentieel deelnemer in het project het niet kan beoordelen.

Dit is te meer van belang, omdat in BCI rapport wordt aangegeven dat XL Businesspark 2 van belang is voor heel Twente, en dat de Gemeente Almelo niet alleen alle risico's zou hoeven te dragen.

Tot slot erkent Almelo zelf (nog steeds in de Enschedese raadsstukken) dat er een tekort is aan technici, wat met de komst van XL2 verder zou kunnen oplopen tot 12.000 technici tegen 2035. Hoewel de gemeente verschillende integrale afwegingen maakt, wordt dit tekort niet meegenomen als risico voor het gestelde profiel.

Conclusie:

Zodra een **andere slager** het vlees keurt, ontstaat een genuanceerder beeld over de kans rijkheid van XL2, waar uit blijkt dat een deel van de plannen nog onvolledig is. De definitie is te ruim, de kosten-baten zijn te vaag en lijken overschat, de looptijd is te optimistisch, de risico's onduidelijk, een tekort aan personeel wordt genegeerd en de deur om het toelatingsbeleid te verruimen staat op een grote kier. Dit is een regionaal terrein, waarin samenwerking essentieel is. Natuurlijk staat Enschede positief tegenover de ontwikkeling, maar noemt financiële deelname lastig.

2. Een regionale ontwikkeling, de inwoners van de gemeente Almelo staan niet centraal

Impact op Almelo: Voor Almelo betekent XL2 dat mensen moeten verhuizen, bedrijven plaats moeten maken, nog een deel van de groene long wordt aangetast en dat recreëren in het buitengebied steeds verder van de stad komt te liggen.

De overschatting van inkomsten en de onderschatting van risico's schetsen een oneerlijk beeld van deze mega-ontwikkeling. Als het misgaat schrijft Almelo rode cijfers en moeten de meest kwetsbare inwoners van de gemeente Almelo boeten en de overige inwoners zien hun OZB nog hoger pieken.

In onze zienswijze op de NRD hebben we becijferd dat het scenario van 75% hightech niet realistisch is. Ook de verantwoordelijke ambtenaar heeft aangegeven dat deze 75% niet uit de rapporten naar voren kwam.

Stel dat XL2 niet snel genoeg vol komt (het ongunstige scenario) en een financieel zwaard van Damocles vormt, wat dan? Dan is de makkelijkste weg het toelaten van meer logistiek. Logistiek die weinig waarde toevoegt en waarvoor de rijksoverheid al lange tijd waarschuwt. Deze logistieke reuzen volgen de weg van de minste weerstand en komen terecht in Almelo. Ze voegen vervolgens geen significante waarde toe in de creatie van goedbetaalde banen, wentelen sociale problematiek af op de samenleving, hebben geen binding met Hogeschool, ROC of universiteit en de revenuen worden netjes overgemaakt naar België, de VS of elders.

Financiële en sociale gevolgen: Wanneer het Almelo niet lukt de hightech aan te trekken of wanneer er actief gekozen wordt voor een hogere grondprijs door logistiek in grote mate toe te laten, zal het directe financiële verlies worden verminderd, maar de indirecte schade zal toenemen. De inzet van tijdelijke arbeidskrachten, waar deze industrie op drijft, leidt tot:

- Grotere woningnood
- Minder sociale cohesie in wijken
- Slechte huisvesting van de arbeidskrachten
- Extra belasting op sociale voorzieningen
- Almelo krijgt te maken met meer transport en dus verkeersproblematiek.

Hoe goed XL2 het ook doet, echt goed voor Almelo wordt het nooit.

3. WVG te beperkt gebleken

Het collegebesluit uit 2020 lijkt steeds leidend geweest bij het onderzoek naar XL businesspark 2, dat werd met de gevestigde WVG in 2022 bekrachtigd. Daarmee kon Almelo er niet meer onder uit, er moet begin 2025 een beslissing genomen worden. Hierdoor is er geen mogelijkheid geweest om alternatieve locaties volwaardig mee te wegen.

De Kanaalsprong is (te) duur t.o.v. andere locaties en dat heeft een impact op de uiteindelijke kosten en baten.

De Kanaalsprong vraagt om extra's, welke op andere plaatsen niet nodig zijn:

- Brug van € 12 miljoen
- Relatief veel uit te kopen bedrijven en woningen
- Meer hectares voor Waterberging

SDB roept op om niet blind te staren op de "dwang"-positie t.g.v. de WVG. Onderzoek de alternatieven serieus!